

Brzezińska, Jadwiga

Ekslibrisy farmaceutów

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 50/1, 246-249

2005

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

² Wojciech R o e s k e : *Bibliografia polskiej historiografii farmaceutycznej 1816–1971*. Warszawa 1973; Beata W y s a k o w s k a : *Bibliografia analityczna polskiej historii farmacji 1990–1994*. Warszawa 1995. – Odnotowany w tych bibliografiach dorobek polskiej historii farmacji liczy 3218 pozycji literaturowych

³ Zofia S t o p a : *Historia aptek miasta Olsztyna na tle rozwoju farmacji na Warmii i Mazurach*. „Archiwum Historii Medycyny” 1974 s. 698.

⁴ Tamże.

⁵ Przykładem informacji prasowych przytaczanych w rozprawie może być: Czesław N a ł ę c z : *Aktualne zagadnienia ogólnozawodowe*. „Kronika Farmaceutyczna” 1936 nr 3 s. 23–24.

⁶ Np.: Ingunn P o s s e h l : *Wirtschafts- und sozialgeschichtliche Aspekte des preußischen Apothekenwesens im 19. Jahrhundert*. Teil II: *Die Apotheken als Arbeitskräftereservoir für naturwissenschaftliche Berufe*. „Pharmazeutische Zeitung“ 1981 s. 1646–1654; Hansheinrich T r u n z : *Apotheker und Apotheken in Ost- und Westpreussen 1397–1945*. Hamburg 1992.

⁷ Archiwalia dotyczące aptek prowadzonych przez lekarzy w okresie międzywojennym znajdują się w Archiwum Akt Nowych.

Anita Magowska
Zakład Historii
Nauk Medycznych
A.M. Poznań

EKSLIBRISY FARMACEUTÓW

Krzysztof K m i e ć : *Ekstlibrisy farmaceutów*. Kraków 2004 Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 436.

Ex libris czyli znak książkowy w formie małej ozdobnej grafiki, zawierającej imię i nazwisko właściciela księgozbioru, a wklejany na wewnętrznej stronie okładki, znany był od wieków. Ale dopiero teraz dzięki rozwojowi techniki i sztuki graficznej stał się popularny. Przyczyniła się do tego twórczość licznych artystów, którzy upodobałi sobie ten rodzaj sztuki.

Farmacja ma to szczęście, że jeden z farmaceutów, dr Krzysztof Kmieć, adiunkt Zakładu Farmakognozji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w swej pozazawodowej twórczości artystycznej upodobał sobie grafikę ekstlibrisów. Z nadzwyczajną pasją i talentem wykonuje piękne, oryginalne ekstlibrisy, które zdobyły sobie uznanie, nagrody i wyróżnienia na całym świecie. Dr Krzysztof Kmieć wykonał już ok. 1700 ekstlibrisów różnorodną techniką, w tym ok. 500 specjalnie dla farmaceutów.

Z okazji jubileuszu XX-lecia jego twórczości artystycznej poświęconej ekstlibrisom, ukazała się piękna książka w Wydawnictwie Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Krzysztof Kmiec

EKSLIBRISY FARMACEUTÓW

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Stanowi ona katalog 413 ekslibrisów, wykonanych przez dr Krzysztofa Kmiecica dla farmaceutów polskich i zagranicznych.

Zadziwia i zachwyca wielka inwencja twórcza artysty, który potrafi tworzyć setki grafik o niepowtarzalnej kompozycji. Każde małe dziełko jego talentu jest oryginalne i wnosi nowe pomysły w realizację graficzną znaków książkowych.

Zwykle ekslibris zawiera oprócz nazwiska także pewne odniesienia do zawodu, pasji, zainteresowań czy charakteru właściciela księgozbioru. Dr Krzysztof Kmiecic starał się je podkreślić czy zaznaczyć. Swoje dzieła zadedykował licznym przyjaciołom ze środowiska krakowskiego, historykom farmacji, towarzyszących mu egzotycznych podróży. Posiadanie ekslibrisu, wykonanego przez dr Krzysztofa Kmiecica, stało się pewnego rodzaju nobilitacją w środowisku farmaceutycznym. Katalog ekslibrisów farmaceutycznych, wykonanych przez dr Krzysztofa Kmiecica, został bardzo starannie opracowany. Oprócz słowa wstępnego autora, a także krytyka sztuki, zawiera dossier artysty i objaśnienia techniczne, wszystko w 4 językach: polskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Każdy znak graficzny umieszczony jest na oddzielnej stronie, umożliwiając jego właściwą ekspozycję. Twarda okładka i efektowna winieta dopełniają waloru edytorskiego książki.

Warto przypomnieć, że dr Krzysztof Kmiecic twórczością ekslibrisów zajmuje się od 1985 r., a wcześniej projektował plakaty, znaczki okolicznościowe i logo różnych imprez.

W bogatej tematyce jego ekslibrisów znalazły się podróże, sport, muzyka, zwierzęta, kulinaria, rośliny lecznicze, akcesoria aptekarskie, lekarskie czy laboratoryjne. Do wykonania ekslibrisów stosował różnorodną technikę: typografię, cynkoryt, ołwioryt, drzeworyt, akwafortę, plastikoryt, obecnie najczęściej linoryt. Uczestniczył w ponad 150 wystawach krajowych i zagranicznych. Jego prace zostały opublikowane w różnych książkach, katalogach i pismach w kraju i zagranicą.

Drugą pasją dr Krzysztofa Kmiecica są podróże. Zwiedził ponad 30 krajów świata, głównie egzotycznych w Ameryce Południowej i Azji. Wszędzie interesował się florą i zastosowaniem dziko rosnących roślin w lecznictwie, co wiąże się z jego pracą naukową w Zakładzie Farmakognozji UJ w Krakowie.

Jadwiga Brzezińska
Zespół Historii Farmacji PTF
Kołobrzeg